

**Česká školní inspekce
Jihomoravský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

ČŠIB-455/23-B

Název	Střední škola technická a gastronomická Blansko, příspěvková organizace
Sídlo	Bezručova 1601/33, 678 01 Blansko
E-mail	sosblansko@sosblansko.cz
IČO	00497126
Identifikátor	600013391
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Ing. Pavel Dvořáček
Zřizovatel	Jihomoravský kraj
Místo inspekční činnosti	Bezručova 1601/33, Blansko
Inspekční činnost na místě	7. 3. 2023 – 9. 3. 2023

Inspekční činnost byla zahájena doručením oznámení o inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Inspekční činnost podle § 174 odst. 2 písm. b), c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle školních vzdělávacích programů.

Zjišťování a hodnocení naplnění školních vzdělávacích programů.

Charakteristika

Střední škola technická a gastronomická Blansko, příspěvková organizace (dále „škola“) vykonává činnost střední školy, domova mládeže a školní jídelny. Škola poskytuje vzdělávání ve dvou oborech středního vzdělání ukončených maturitní zkouškou: 23-45-L/01 Mechanik seřizovač, 26-41-L/01 Mechanik elektronik, a ve čtyřech tříletých oborech s výučním listem (s různým zaměřením): 26-51-H/01 Elektrikář, 26-51-H/02 Elektrikář-silnoproud, který se vyučuje i ve zkrácené formě, 23-52-H/01 Nástrojař, 65-51-H/01 Kuchař-číšník (i se zaměřením Specialista fastfoodové gastronomie). Počet žáků se od poslední inspekční činnosti v roce 2015 mírně zvýšil, k datu inspekční činnosti se ve škole vzdělávalo 292 žáků. Škola v době inspekční činnosti evidovala 26 žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, pro 5 z nich byl vypracován individuální vzdělávací plán a vzděláváno bylo 6 žáků s odlišným mateřským jazykem.

Domov mládeže (dále „domov“) ubytovává žáky vlastní školy, ale i ostatních okolních škol, ke dni inspekční činnosti zde bylo 47 ubytovaných. Stravování je zajištěno ve školní jídelně.

Žáci konají odbornou praxi také ve firmách (u sociálních partnerů), se kterými škola uzavírá smluvní vztah.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitel školy (dále „ředitel“) působí na vedoucím pracovním místě od školního roku 2015/2016. Škola má zpracovanou koncepci rozvoje na období 2022-2028, jejíž prioritou je nastavení podmínek pro další úspěšný rozvoj školy. Vytýčené cíle jsou reálné v souladu s profilem absolventů jednotlivých oborů směřují k podpoře vzdělávacích potřeb žáků i vhodně utvářenému klimatu školy, zahrnují oblast výchovně vzdělávacích cílů a lidských zdrojů. Škole se daří postupně naplňovat stanovené priority, zejména v oblasti budování zdravého školního klimatu a rozvoje školy, rezervy zůstávají zejména v průběhu teoretického vzdělávání. Pravidla pro fungování školy jsou jasně stanovená a umožňují partnerskou spolupráci všech účastníků vzdělávání. Ředitel účelně delegoval kompetence na své dva zástupce pro teoretické a odborné vzdělávání a vedoucí domova mládeže. Tito vedoucí pracovníci svěřené úseky zajišťují na odpovídající úrovni. Řídicí a kontrolní činnost je prováděna plánovitě a systematicky. Hospitační činnost provádí ředitel i jeho zástupci v dostatečné míře. Průběh vzdělávání monitorují, chybí ale rozbor zjištění z jednotlivých hospitací včetně vyjádření pedagogů. Vzhledem k absenci přijatých opatření se pozitivní dopad této činnosti do výuky dostatečně neprojevil. Ve škole chybí využití vzájemných následků pedagogů, jako sdílení příkladů dobré praxe. Na škole dobře fungují metodické orgány, které se zabývají naplňováním školních vzdělávacích programů, problematikou jednotlivých tříd a doučováním žáků ohrožených školním neúspěchem. Vedení školy má vypracovaný plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků, kde se objevuje i vzdělávání pro celou sborovnu týkající se např. práce s třídou nebo formativního hodnocení, ale chybí v něm aspekty týkající se zlepšování kvality výuky v samotné pedagogické oblasti. Tento nedostatek se projevil částečně i v některých hospitovaných hodinách.

K efektivnímu sdílení informací a komunikaci škola vhodně využívá elektronický informační systém. Pro zpětnou vazbu od samotných žáků jsou v jednotlivých třídách zvoleni předsedové třídních samospráv, kteří aktivně vstupují do chodu školy a vedení s nimi pravidelně komunikuje. Toto přispívá k rozvoji sociálních kompetencí žáků.

Školní poradenské pracoviště (dále „ŠPP“) vede výchovná poradkyně, která zároveň vykonává funkci školní metodičky prevence, kariérové poradkyně a je třídní učitelkou dvou tříd. Vzhledem k tomuto vytížení výchovné poradkyně není možné plně se soustředit na veškeré oblasti poradenství, což se projevilo zejména v prevenci sociálně patologických jevů. Tato kumulace funkcí v ŠPP není optimální a neumožňuje poskytovat efektivní podporu a poradenství ve všech oblastech jeho činnosti. Dalším pracovníkem ŠPP je školní psycholog, který na škole působí dlouhodobě a je pro ni přínosem v oblasti individuální psychické podpory žákům, pedagogům i zákonným zástupcům. Škola v případě potřeby vypracovává žákům se vzdělávacími obtížemi plán pedagogické podpory, pravidelně vyhodnocuje všechna poskytovaná opatření a v případě potřeby stanovuje další postupy, tak, aby podpora byla co nejúčinnější. Prevence sociálně patologických jevů je realizována především pomocí preventivních programů. Vzniklé jevy jsou ihned řešeny podle krizového plánu. Strategii předcházení školní neúspěšnosti nemá ŠPP vypracovanou a jako příčinu studijního selhávání žáků uvádí jen vysokou absenci. Tu se daří přijímáním účinných opatření úspěšně eliminovat. Žákům, kteří selhávají ve vzdělávání z jiných příčin, poskytuje škola méně systematickou podporu. V letošním školním roce byla v rámci školy zřízena pracovní pozice kariérového poradce. Služby jsou nabízeny v časovém rozmezí od února do dubna žákům i rodičům, a to nejen končícím ročníkům. Budoucím absolventům pomáhají najít vhodné pracovní místo u konkrétních zaměstnavatelů, a tak připravují žáky pro vstup na trh práce. Dalším úkolem zřízeného pracoviště je poskytnutí rady žáků, kteří zvažují další možnosti ke studiu.

Domov mládeže zajišťuje ubytovaným žákům kvalitní podmínky pro bydlení, přípravu na vzdělávání i realizaci volnočasových aktivit. V domově jsou také prostory pro účelné využití volného času ubytovaných, ti mohou využívat například posilovnu, knihovnu, klubovnu nebo venkovní víceúčelové hřiště. Jsou vedeni k plánování volnočasových aktivit v mnoha zajímavě zaměřených kroužcích (kroužek vaření, sportovní, společenských her atd.), dále možností účasti na pestrých jednodenních akcích nebo účasti na aktivitách se sociálními partnery domova.

Materiálně-technické podmínky pro vzdělávání žáků umožňují naplňování školních vzdělávacích programů, ať už jde o nové např. didaktické pomůcky pro výuku nebo odborné učebny, které škola získala od poslední inspekční činnosti. Finanční prostředky nad rámec běžného rozpočtu škola získává zapojením do více finančně podporovaných projektů, které jsou účelně využity k dalšímu zvýšení úrovně odborného vzdělávání.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Společným znakem všech sledovaných hodin v době inspekční činnosti byla pracovní a příjemná atmosféra. Učitelé projevovali zájem o žáky a měli aktuální přehled o žácích se speciálními vzdělávacími potřebami, které vhodně motivovali i zapojovali do průběhu vzdělávání. Formy a metody práce uplatňované v převážné části teoretického vyučování nepodporovaly v potřebné míře aktivitu žáků, dostatečně nebylo rozvíjeno propojování souvislostí, nedařilo se na potřebné úrovni podporovat práci s vzdělávacím cílem, podněcovat žáky ke kritickému myšlení, jen ojedinele byli žáci vedeni k vyhledávání, vyhodnocování a používání informací z různých zdrojů. Také podpora rozvoje sociálních kompetencí žáků i jejich samotné spolupráce nebylo většinou účelně využíváno.

Dílečnou výjimkou byl průběh výuky v jazykovém vzdělávání, kde se většinou dařilo žáky motivovat k aktivnímu zapojení do realizovaných činností. Ve výuce českého jazyka a literatury byli aktivní především žáci, jejich činnosti byly vhodně doplněny výkladem

učitele. V závěru hodin proběhlo hodnocení učitelem, ale i samotnými žáky. V hodinách cizích jazyků byla sledována rozdílná úroveň výuky. V části hodin byly systematicky správně rozvíjeny komunikační dovednosti, nácvik potřebné výslovnosti, ale i samotné porozumění cizojazyčného projevu. Po celou dobu těchto vyučovacích hodin bylo navozené cizojazyčné prostředí, které optimálně podporovalo komunikativní kompetence žáků. V další části sledovaných hodin anglického a ruského jazyka byla výuka naopak méně efektivní ve vztahu k rozvoji cizojazyčné gramotnosti, protože se zde nedařilo navodit správné cizojazyčné prostředí, žáci pracovali pouze s učebnicemi, či pracovními listy, nebyla využita kooperativní práce a některé z žáků se nepodařilo efektivně zapojit do výuky. Přínosem u těchto sledovaných hodin se naopak ukázala snaha žáků nematuritních oborů k otevřené cizojazyčné komunikaci, kde se nebáli vyjadřovat k tématu i s případnými mluvnickými chybami.

V hodinách dalších vyučovacích předmětů s všeobecně vzdělávacím zaměřením byly většinou zvoleny metody výkladu a práce s textem maximálně doplněného prezentací. I když vyučující využívali pomůcky, digitální prezentace, docházelo k malé aktivizaci žáků, kteří tak byli převážně pasivními příjemci nové látky. Vzdělávací cíl byl žákům zřejmý, srozumitelný, jeho vyhodnocení se však většinou omezovalo pouze na shrnutí vzdělávacího obsahu, mělo spíše formální charakter, což bylo méně účelné vzhledem k motivaci žáků a jejich sebereflexi. Jen málo byly rozvíjeny sociální kompetence, skupinová práce žáků byla využita nedostatečně. Zřídka bylo zaznamenáno sebehodnocení nebo vzájemné žakovské hodnocení.

Teoretické vyučování odborných předmětů probíhalo převážně frontálně s výrazným podílem výkladu, kde většinou převažovala aktivita učitelů. Skupinová výuka či práce ve dvojicích se nevyskytovala. Zvolené metody a formy výuky tak vedly k menšímu zapojení žáků a v menší míře se vyskytovala snaha o větší názornost, což mělo za následek slabší efektivitu některých sledovaných hodin. Většinou nebyly vytvořeny vhodné podmínky pro osvojování komunikativních a sociálních kompetencí žáků. Vyskytly se zde ovšem i efektivně zaměřené hodiny, kde byla účelně využívána výpočetní technika, a to jak k prezentaci učiva, tak např. pomocí aplikace, která slouží k zjišťování názorů a informací od žáků, kteří v závěru hodiny následně stejným způsobem zodpovídali za pomocí svých mobilních telefonů problémové otázky, které pedagog dopředu vhodně připravil. Takto nastavené hodiny umožnily rozvíjet klíčové kompetence žáků.

Sledovaná výuka v odborném výcviku měla vždy stanoveny konkrétní výukové cíle, se kterými byli žáci seznámeni na začátku jednotlivých vyučovacích dnů. Zvolené postupy a formy podporovaly rozvoj vědomostí a dovedností žáků, které byly zároveň vhodně nastaveny vzhledem k obsahu učiva i stanoveným cílům plode školních vzdělávacích programů. V komunikaci byl kladen důraz na dodržování odborné terminologie. U většiny žáků byla patrná samostatnost při práci a zvládnání pracovních operací. Pracovní činnosti byly správně diferencovány podle výkonnosti jednotlivých žáků včetně těch, kteří měli specifické vzdělávací potřeby, těm učitelé věnovali i individuální podporu. Všechny sledované pracovní činnosti se vyznačovaly výrazným propojením vzdělávacího obsahu s reálnou praxí.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Závazná pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků jsou stanovena ve školním řádu včetně uvedení stupňů a samotných kritérií klasifikace v jednotlivých povinných a nepovinných předmětech podle učebních osnov.

Učitelé hodnotí dosahované výsledky vzdělávání průběžně, podklady pro hodnocení získávají využitím běžných evaluačních nástrojů. Průběžné výsledky jsou zaznamenávány do elektronického informačního systému, ke kterému mají přístup samotní žáci i jejich zákonní zástupci. Externí způsoby ověřování úrovně dosahovaných výsledků škola nyní nevyužívá.

Vedení školy se dlouhodobě zabývá řešením zvýšené absence žáků, rámcové postupy má stanovené ve školním řádu včetně možnosti využít hranici absence nad 25 % pro neklasifikování v řádném termínu. Toto rozhodnutí je delegováno na učitele jednotlivých předmětů. Ve školním roce 2021/2022 byla průměrná absence na žáka 81 hodin. V letošním školním roce 2022/2023 se absence snížila na hodnotu 72 hodin na žáka. Došlo tedy k mírnému poklesu průměrné hodnoty absence na žáka o 11 %. Nejvyšší absenci vykazují tříleté učební obory Kuchař-číšník, Elektrikář a Nástrojař. U jednotlivých žáků je neomluvená absence řešena udělením kázeňských opatření a osobním pohovorem se zákonnými zástupci.

V posledních třech letech neprospělo v prvním pololetí průměrně 7 % žáků a ve druhém pololetí přibližně 2 % žáků. Vyšší podíl neprospívajících žáků v prvním pololetí je dlouhodobý. Výsledky vzdělávání žáků jsou průběžně projednávány na jednáních pedagogické rady. Žákům ohroženým školní neúspěšností je nabízena individuální konzultace a doučování s vyučujícími jednotlivých předmětů. Po klasifikaci prvního pololetí jsou zákonní zástupci neúspěšných žáků pozváni třídním učitelem na jednání výchovné komise. Při schůzkách se stanoví postup dalšího vzdělávání žáků. Škola žákům umožňuje přestupy mezi obory v případě nezvládnání nároků příslušného oboru.

Ředitel i pedagogové školy věnují velkou pozornost motivaci studentů ke studiu. V rámci motivačních aktivit jsou vyhlašovány a oceňovány třídy s nejlepším prospěchem. Například ve vyšším ročníku oboru Mechanik-seřizovač došlo k výraznému zlepšení prospěchu v prvním pololetí z průměru 2,87 na 2,32 závěrem školního roku. U vybraných oborů Nástrojař a Elektrikář-silnoproud je používán jako motivační prvek poskytování stipendia pro žáky, kteří splní školou nastavené prospěchové kritérium. Dalším motivačním prvkem je nastavení odměňování za produktivní činnost žáků v rámci odborného výcviku. Výše odměňování je stanovena v organizační směrnici školy a ve smlouvě o zabezpečování praktického vyučování.

Úspěšnost žáků při ukončování vzdělávání maturitní zkouškou má za poslední tři roky proměnlivý vývoj. Hrubá neúspěšnost ve školním roce 2021/2022 byla 21%, což je o 9% lepší výsledek než ve školním roce 2020/2021. Hrubá neúspěšnost jednotlivých dílčích zkoušek je nejvyšší (20%) u maturitní zkoušky z matematiky. Naopak nejmenší hrubou neúspěšnost (8,3%) vykazují žáci u maturitní zkoušky z cizího jazyka.

Hrubá neúspěšnost u závěrečné zkoušky za všechny tříleté obory byla v uplynulém školním roce 10 %. Nejúspěšnější při ukončování vzdělávání byli ve školním roce 2021/2022 žáci oboru Kuchař-číšník a Nástrojař. Závěrečné zkoušky úspěšně složili všichni žáci daného ročníku. Méně úspěšní byli žáci zkráceného studia Elektrikář-silnoproud a Elektrikář, kde průměrná hrubá neúspěšnost dosahovala 20 %.

Znalosti a dovednosti žáků jsou cíleně rozvíjeny i mimo výuku zapojováním do mnoha soutěží a předmětových olympiád. Například v tomto školním roce žáci školy dosáhli výborných výsledků v krajském kole odborných dovedností Elektro-slaboproud a to: 1. místo v soutěži družstev a 2. a 3. místo v soutěži jednotlivců. Škola také získala 3. místo v Jihomoravském kraji, jako škola doporučená zaměstnavateli. V gastro oborech je navázaná dlouhodobá spolupráce s partnerskou zahraniční školou z Itálie.

Závěry

Vývoj školy

- Koncepce školy je kvalitně pojatá a sdílená většinou pedagogů.
- Výrazné zlepšení v materiálně-technickém vybavení školy.
- Navázání aktivní spolupráce se zahraničním partnerem v oboru gastro vzdělávání.

Silné stránky

- Široká škála sociálních partnerů včetně spolupráce se zahraničním partnerem umožňuje žákům nejen optimální odborný rozvoj, ale také posilování jejich sociálních i jazykových kompetencí.
- Materiální zázemí odborného výcviku je na vysoké úrovni a učitelé mají jasně nastavená pravidla i vhodné metodické vedení žáků s dopadem do kvality odborného vyučování.
- Stabilní dobré výsledky v odborných soutěžích žáků školy přispívají k velkému zájmu o absolventy školy.

Slabé stránky

- Žáci byli nedostatečně vedeni k vyhledávání, vyhodnocování a používání informací z různých zdrojů, což má negativní dopad na rozvoj jejich klíčových kompetencí.
- V odborných teoretických předmětech převládala frontální výuka s nedostatečným zapojením žáků do výuky včetně malé možnosti obhajování nabytých vědomostí a zkušeností.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Využívat aktivně vzájemné naslechy mezi pedagogy jako nástroje k posunu kvality průběhu vzdělávání, pro inspiraci a sdílení zkušeností.
- Zaměřit se ve výuce na práci s vzdělávacími cíli v hodinách, podněcování ke kritickému myšlení a využívání různých informačních zdrojů jednotlivými žáky.
- Zaměřit další vzdělávání pedagogických pracovníků na problematiku aktivizačních metod a forem výuky, práci s cíli v hodinách.
- Účelně nastavit vedení a práci ve školním poradenském pracovišti školy. Rozšířit školní poradenské pracoviště delegováním jednotlivých pozic na více pracovníků.
- Spolupracovat s externími subjekty na zjišťování výsledků ve vzdělávání, zpracovat strategii řešení školní neúspěšnosti.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá řediteli školy ve lhůtě do 14 dnů přijmout adekvátní opatření k prevenci nedostatků zjištěných při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Jihomoravský inspektorát, Křížová 22, 603 00 Brno, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.b@csic.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Školní řád školy Stření škola Tega Blansko, platný od 26. 10. 2020
2. Koncepce rozvoje školy na období 2022-2028, platná od 1. 2. 2022
3. Zápisy z jednání pedagogické rady včetně přehledů prospěchu tříd za školní roky 2021/2022 a 2022/2023
4. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení – druh školy: Střední škola, Domov mládeže, jídelna – výdejna, tisk k 7. 3. 2023
5. Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2021/2022
6. Dokumentace k dalšímu vzdělávání pedagogů vedená ve školním roce 2021/2022 a 2022/2023
7. Smlouvy se sociálními partnery pro školní rok 2022/2023 (vzorek)
8. Školní matrika vedená ve školním roce 2021/2022 a 2022/2023
9. Školní vzdělávací programy školy, platné od 1. 9. 2022
10. Zápisy z porad vedení školy, školní rok 2021/2022 a 2022/2023
11. Zápisy z předmětových komisí, školní rok 2021/2022 a 2022/2023
12. Přehledy prospěchu vedené za jednotlivé třídy ve školním roce 2021/2022
13. Přehledy prospěchu, maturitní zkouška, vedené za jednotlivé třídy ve školním roce 2019/2020, 2020/2021 a 2021/2022
14. Školní vzdělávací program Domova mládeže, platný od 1. 9. 2021
15. Vnitřní řád domova mládeže, platný od 5. 10. 2022
16. Dokumentace domova mládeže, školní rok 2021/2022 a 2022/2023 (plány práce, deníky výchovných skupin, přihlášky do domova mládeže - vzorek)
17. Dokumentace k výchovnému poradenství a k prevenci sociálně patologických jevů: Minimální preventivní program; dokumentace žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (vzorek); poznámky z jednání s rodiči (vzorek)
18. Dokumentace k finančním podmínkám, ověření poskytování školního stravování a zajištění bezpečnosti žáků v době jejich pobytu ve škole
19. Rozvrh hodin platný ve školním roce 2022/2023
20. Inspekční zpráva Čj. ČŠIB-233/15-B

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Jihomoravský inspektorát, Křížová 22, 603 00 Brno, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.b@csier.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Titul, jméno, příjmení, funkce

PhDr. Jiří Wasserburger, školní inspektor,
vedoucí inspekčního týmu

Ing. Michaela Svobodová,
školní inspektorka

Mgr. Milan Heroudek, školní inspektor

Ing. Hana Šarounová, kontrolní pracovnice

Ing. Jaroslav Král,
odborník na střední odborné vzdělávání

V Brně 13. 4. 2023